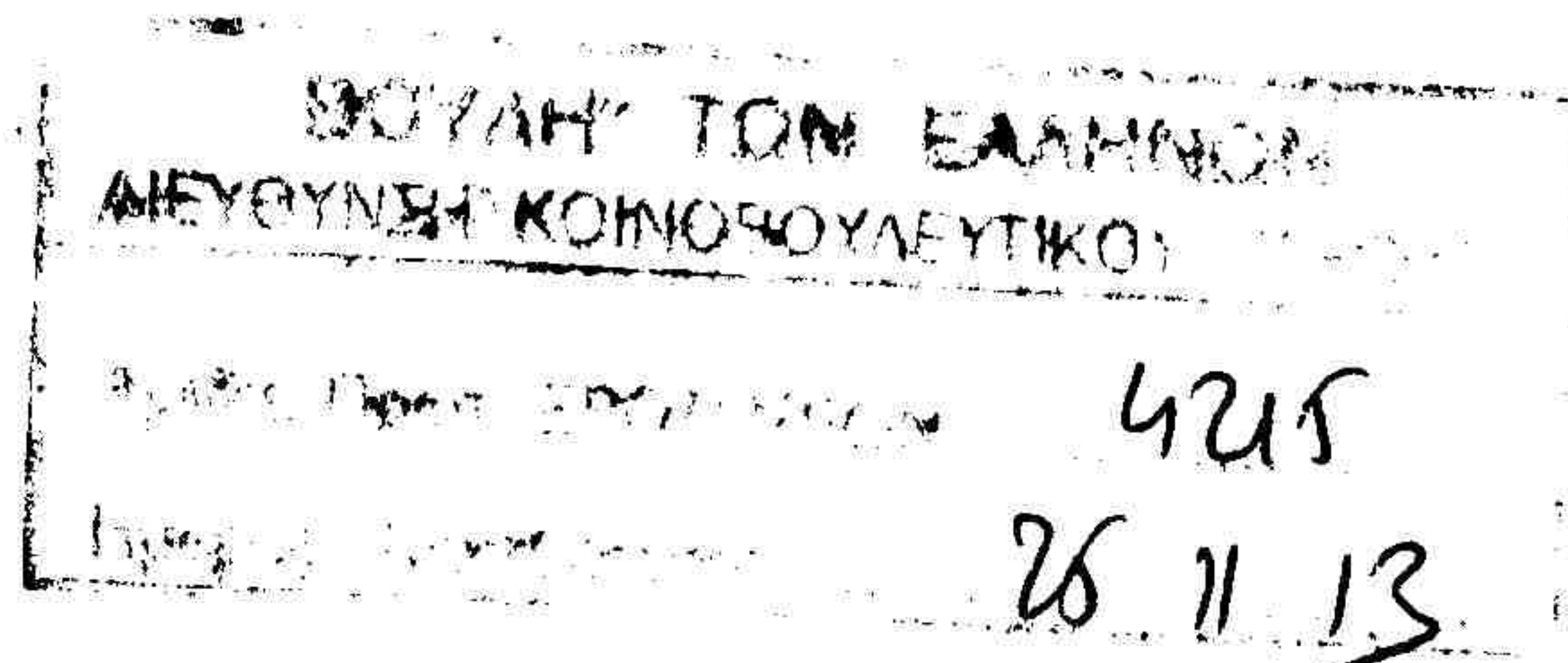

Ερώτηση

Προς τον κ. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 2013

Θέμα: «Να διασωθεί το ιστορικό οθωμανικό κτήριο στο πρώην στρατόπεδο Μαθιουδάκη στην Καστοριά, το οποίο πρόκειται να κατεδαφιστεί για να χτιστεί στη θέση του μέγαρο της Αστυνομίας! Να ανακληθεί άμεσα η απαράδεκτη απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεοτέρων Μνημείων για τον μη χαρακτηρισμό του ως διατηρητέου μνημείου»

Το κτήριο στρατωνισμού-διοίκησης του πρώην στρατοπέδου «Μαθιουδάκη» του Δήμου Καστοριάς ανεγέρθηκε το 1903 ή 1904, όταν μεταφέρθηκε η έδρα της στρατιωτικής διοίκησης της περιοχής από την Κορυτσά στην Καστοριά, μετά την καταστολή της εξέγερσης του Ίλιντεν. Κατασκευάστηκε σε περίοπτη θέση της πόλης, σε ορατό έως σήμερα φυσικό λόφο, και σύμφωνα με μαρτυρίες κατά την απελευθέρωση της Καστοριάς, στις 11 Νοεμβρίου 1912, μαζί με τον μητροπολιτικό ναό ήταν τα δύο σημεία της πόλης όπου υψώθηκε η ελληνική σημαία. Η χρήση του πέρασε στον ελληνικό στρατό, ο οποίος με μικρά διαλείμματα το χρησιμοποιούσε μέχρι το 2000, οπότε και εγκαταλείφθηκε και αφέθηκε στην ερήμωση.

Το οθωμανικό κτήριο στο πρώην στρατόπεδο Μαθιουδάκη αποτελεί τμήμα της ιστορίας της Καστοριάς. Πρόκειται για τυπικό οθωμανικό στρατιωτικό κτήριο των αρχών του 20ου αιώνα, που ακολουθεί έναν διαδεδομένο στην ευρύτερη περιοχή αρχιτεκτονικό τύπο. Το εν λόγω κτήριο, ο Μεντρεσές και το τζαμί είναι τα τρία εναπομείναντα οθωμανικά κτίσματα της πόλης, που δυστυχώς στο σύνολο τους τελούν σε καθεστώς εγκατάλειψης και μένουν αναξιοποίητα.

Αντίστοιχα κτίσματα με το οθωμανικό κτήριο του πρώην στρατοπέδου Μαθιουδάκη, είναι τα επιμήκη κτήρια στρατωνισμού του πρώην στρατοπέδου Παύλου Μελά, που έχουν κηρυχθεί διατηρητέα μνημεία με τη με αρ. ΥΠΠΟ/ΔΝΣΑΚ/Γ/532/64683/19.11.2003 Υπουργική Απόφαση, το επίμηκες κτήριο του Στρατηγείου του Γ' Σώματος Στρατού, διατηρητέο με τη με αρ. ΥΠΠΕ/Α/Φ3123549/3080/16.06.1977 Υπουργική Απόφαση και το επίμηκες διοικητήριο του πρώην στρατοπέδου «Κόδρα», που επίσης έχει

χαρακτηριστεί ως διατηρητέο με τη με αρ.
ΥΠΠΟ/ΔΙΝΕΣΑΚ/12366/321/14.3.2007 Υπουργική Απόφαση.

Αντίθετα, όμως, με ότι συνέβη με τα παραπάνω πανομοιότυπα στρατιωτικά κτίσματα, το κτήριο του πρώην στρατοπέδου Μαθιουδάκη δεν χαρακτηρίστηκε ως μνημείο από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεοτέρων Μνημείων στη συνεδρίαση της 21ης Μαρτίου 2013, παρά την άποψη των καθ' ύλην αρμοδίων υπηρεσιών, της Εφορείας Νεοτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας και της Διεύθυνσης Νεότερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, οι οποίες εισηγήθηκαν υπέρ του χαρακτηρισμού του ως μνημείου, λόγω της ιστορικής, πολεοδομικής, κοινωνικής και αρχιτεκτονικής σημασίας του.

Ο λόγος για αυτή την διαφορετική αντιμετώπιση του στρατιωτικού κτηρίου της Καστοριάς είναι η ειλημμένη και δρομολογημένη απόφαση να κατεδαφιστεί και στη θέση του να ανεγερθεί νέο κτήριο που θα στεγάσει την Αστυνομική Διεύθυνση της περιοχής. Παρά το γεγονός ότι είναι δυνατή η ανέγερση του νέου μεγάρου της αστυνομίας σε άλλη θέση της πόλης, συμβατή με τη λειτουργία του και τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε αυτό των πολιτών, οι τοπικοί άρχοντες επιμένουν στην κατεδάφιση του οθωμανικού κτηρίου, προκειμένου να μην ακυρωθούν οι ήδη υπογεγραμμένες συμβάσεις με τράπεζες και αναδόχους των έργων, αποδεικνύοντας προκλητική αδιαφορία για την ιστορία, την αρχιτεκτονική και το μέλλον της πόλης, καθώς η ανάπτυξη της όλης έκτασης, περί το οθωμανικό κτήριο, θα δημιουργούσε ένα νέο περιβαλλοντικό και πολιτιστικό χώρο για την Καστοριά.

Το Κεντρικό Συμβούλιο Νεοτέρων Μνημείων (ΚΣΝΜ) απέδειξε, όπως πολλές φορές έχει πράξει και το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ) (βλ. περίπτωση Βυζαντινού Σταυροδρομιού στο μετρό Θεσσαλονίκης), ότι οι αποφάσεις τους δεν λαμβάνονται με γνώμονα την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τη μνήμη και το μέλλον των πόλεων, αλλά υπόκεινται και σε πολιτικές πιέσεις και σκοπιμότητες.

Αποτελεί πάγια και εκπεφρασμένη θέση του ΣΥΡΙΖΑ, ότι θεσμικά όργανα όπως το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ) και το Κεντρικό Συμβούλιο Νεοτέρων Μνημείων (ΚΣΝΜ) πρέπει να είναι ανεξάρτητες αρχές με τη συμμετοχή των εκπροσώπων των εργαζομένων σε αυτά, ώστε να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητά τους.

Ύστερα από τα παραπάνω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Θα επιτρέψετε την κατεδάφιση του ιδιαίτερος σημαντικού και χαρακτηριστικού για την νεότερη αρχιτεκτονική κληρονομιά της Καστοριάς, οθωμανικού κτηρίου του πρώην στρατοπέδου Μαθιουδάκη, δεδομένου ότι είναι δυνατή η ανέγερση του νέου αστυνομικού μεγάρου σε άλλο σημείο της πόλης ;

- Προτίθεστε να ζητήσετε την ανάκληση της Υπουργικής Απόφασης για το μη χαρακτηρισμό του εν λόγω κτηρίου ως μνημείου;
- Προτίθεστε να λάβετε μέτρα ώστε τα ελάχιστα εναπομείναντα οθωμανικά κτίσματα της πόλης, όπως ο Μεντρεσές και το τζαμί, που δυστυχώς τελούν σε καθεστώς εγκατάλειψης, να συντηρηθούν και να αναδειχθούν;
- Είναι στις προθέσεις σας να εξετάσετε τη δυνατότητα το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων (ΚΣΝΜ) και το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ) να γίνουν ανεξάρτητες αρχές με συμμετοχή εκπροσώπων των εργαζομένων, ώστε να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητά τους;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Τάσος Κουράκης

Μαρία Κανελλοπούλου

Έφη Γεωργοπούλου – Σαλτάρη

Ευάγγελος Διαμαντόπουλος

Παναγιώτης Κουρουμπλής

Γιώργος Πάντζας

Πέτρος Τατσόπουλος